

USTAWA

z dnia 2018 r.

o zmianie ustawy o kierujących pojazdami

Art. 1. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978 i 2418) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11 w ust. 1 w pkt 5 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) uprzedzona o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadcza, że:
 - a) nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych,
 - b) nie ma zatrzymanego prawa jazdy ani pozwolenia na kierowanie tramwajem,
 - c) nie ma cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami.”;
- 2) w art. 16 w ust. 2 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) uprzedzona o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadcza, że:
 - a) nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych,
 - b) nie ma zatrzymanego prawa jazdy ani pozwolenia na kierowanie tramwajem,
 - c) nie ma cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami.”.

Art. 2. Do postępowań w sprawie wydania praw jazdy i pozwoleń na kierowanie tramwajem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Wnioski o wydanie prawa jazdy i pozwolenia na kierowanie tramwajem, których wzór został określony na podstawie przepisów dotychczasowych, oraz dokumenty stanowiące załączniki do wniosków o wydanie prawa jazdy i pozwolenia na kierowanie tramwajem złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 4 czerwca 2018 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycję skierowaną do Sejmu RP (autor petycji nie wyraził zgody na upublicznienie jego imienia i nazwiska). Komisja uznała przedłożoną petycję za zasadną.

Celem projektowanej ustawy jest doprowadzenie do sytuacji, w której osobie ubiegającej się o prawo jazdy oraz o pozwolenie na kierowanie tramwajem będą realnie groziły konsekwencje prawne w przypadku złożenia nieprawdziwego oświadczenia. Aktualny stan prawny, w świetle wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2015 r., sygn. akt V KK 225/15, nie pozwala na ukaranie osoby składającej nieprawdziwe oświadczenie.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

W wyroku z dnia 3 września 2015 r. (sygn. akt V KK 225/15) Sąd Najwyższy stwierdził: „Tryb wydawania prawa jazdy reguluje ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 155 z późn. zm.). Jej przepisy nie zawierają upoważnienia organu administracji do odbierania od osób wnioskujących o wydanie prawa jazdy oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych co do podlegania zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych. Co prawda wzór wniosku o wydanie prawa jazdy przewiduje zamieszczenie w nim oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 k.k., że wobec osoby ubiegającej się nie obowiązuje sądowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, ale powinność złożenia oświadczenia w tej kwestii wynika nie z przepisu ustawy, lecz z rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 31 lipca 2012 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2012 r. poz. 1005 z późn. zm.). Regulacja ta, zamieszczona w akcie podustawowym, nie spełnia warunku ustawowej określoności typu przestępstwa (...).” Tak więc Sąd Najwyższy orzekł, że nie można skazywać za złożenie fałszywego oświadczenia pomimo uprzedzenia o odpowiedzialności karnej, jeżeli zobowiązanie do złożenia oświadczenia nie jest zamieszczone w ustawie, ale w akcie podustawowym, jakim jest rozporządzenie ministra.

Już po dniu wydania tego wyroku został wydany nowy akt wykonawczy do ustawy – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2016 r. poz. 31 z późn. zm.), które w załączniku zawiera „Wzór wniosku i decyzji o wydaniu prawa jazdy lub pozwolenia”. Zgodnie z tym wzorem osoba ubiegająca się o wydanie prawa jazdy jest zobowiązana m.in. do złożenia oświadczenia, iż uprzedzona o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadcza, że nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów samochodowych, że nie ma zatrzymanego prawa jazdy oraz że nie ma cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami.

3. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projektowana ustawa sankcjonuje dotychczasowe rozwiązanie, określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Ponieważ jednak obowiązek składania przez osobę ubiegającą się o wydanie prawa jazdy oświadczenia, że nie został orzeczony w stosunku do niej prawomocnym wyrokiem sądu zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, iż nie ma zatrzymanego prawa jazdy ani pozwolenia na kierowanie tramwajem oraz nie ma cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami, będzie wynikał wprost z przepisów ustawy – ewentualne złożenie nieprawdziwego świadectwa będzie zagrożone realnymi sankcjami.

Do postępowań w sprawie wydania praw jazdy i pozwoleń na kierowanie tramwajem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosowało się będzie przepisy obowiązujące przed dniem 4 czerwca 2018 r..

Wnioski o wydanie prawa jazdy i pozwolenia na kierowanie tramwajem, których wzór został określony na podstawie przepisów dotychczasowych, oraz dokumenty stanowiące załączniki do wniosków o wydanie prawa jazdy i pozwolenia na kierowanie tramwajem złożone przed dniem wejścia w życie projektu ustawy, w celu ułatwienia procedury osobom składającym wnioski, zachowają ważność.

Datę wejścia w życie określono na dzień 4 czerwca 2018 r. w celu skorelowania z datą wejścia w życie przesuniętych przepisów ustawy o kierujących pojazdami związanych z okresem przejściowym CEPIK 2.0.

4. Skutki projektowanej ustawy

Zasadniczym skutkiem społecznym i prawnym projektowanej ustawy będzie poprawa spójności i przejrzystości systemu prawnego. W tak wrażliwej kwestii, jak proces wydawania praw jazdy, społeczeństwo musi mieć pewność, że prawa jazdy są wydawane wyłącznie osobom spełniającym ustawowe kryteria, a tym, którzy chcą je uzyskać z naruszeniem prawa, grożą poważne konsekwencje. Projektowana ustawa spełnia te oczekiwania.

Projekt ustawy nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Ze względu na swój charakter i ograniczony zasięg ustawa nie wywoła skutków gospodarczych, jak również skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.

5. Akty wykonawcze

Po uchwaleniu ustawy w proponowanym brzmieniu nie będzie konieczne wydawanie nowych aktów wykonawczych, zajdzie natomiast konieczność nowelizacji wspomnianego rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami – poprzez dostosowanie zawartej w tym rozporządzeniu terminologii do zapisów ustawy. Nie będzie natomiast konieczne dokonywanie zmian merytorycznych.

6. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 16 lutego 2018 r.

BAS-WAPM-329/18

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie
zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Grzegorz Raniewicz)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy przewidziano zmianę ust. 11 ust. 1 oraz art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978, ze zmianami; dalej: ustawa). Zmiana dotyczy uregulowania w ustawie obowiązku złożenia przez osoby wnioskujące o prawo jazdy oraz osoby wnioskujące o pozwolenie na kierowanie tramwajem oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy, że nie został orzeczony w stosunku do nich, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, nie mają zatrzymanego prawa jazdy ani pozwolenia na kierowanie tramwajem oraz nie mają cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami (projektowane przepisy art. 11 ust. 1 pkt 6 oraz art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy).

Projekt zawiera postanowienia przejściowe. Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 4 czerwca 2018 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy wskazać dyrektywę 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy (Dz. Urz. UE L 403 z 30.12.2006 r., s. 18, ze zmianami; dalej: dyrektywa). Dyrektywę w zakresie swojej regulacji implementuje zmieniana ustawa o kierujących pojazdami.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

W art. 7 dyrektywy określono wymogi, jakie musi spełniać osoba ubiegająca się o prawo jazdy. Zgodnie z ustępem 4 tego przepisu, po zasięgnięciu opinii Komisji Europejskiej państwa członkowskie UE mogą przy wydawaniu prawa jazdy stosować własne przepisy krajowe odnoszące się do warunków innych niż określone w dyrektywie. Przepis ten stosuje się jednak bez uszczerbku dla krajowego prawa karnego i przepisów prawnych dotyczących policji.

Dyrektywa nie przewiduje obowiązku składania przez osoby ubiegające się o prawo jazdy oświadczenia, o którym mowa w projekcie. Proponowany wymóg dotyczący złożenia oświadczenia pozostaje w związku z przepisami kodeksu karnego regulującymi odpowiedzialność karną za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy¹. Biorąc pod uwagę dyspozycję art. 7 ust. 4 dyrektywy odnośnie do jego stosowania bez uszczerbku dla krajowego prawa karnego można stwierdzić, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z przepisami dyrektywy.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

¹ Artykuł 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204, ze zmianami): *Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*

BAS-WAPM-330/18

Warszawa, 16 lutego 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Grzegorz Raniewicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

W projekcie ustawy przewidziano zmianę ust. 11 ust. 1 oraz art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978, ze zmianami; dalej: ustawa). Zmiana dotyczy uregulowania w ustawie obowiązku złożenia przez osoby wnioskujące o prawo jazdy oraz osoby wnioskujące o pozwolenie na kierowanie tramwajem oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy, że nie został orzeczony w stosunku do nich, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, nie mają zatrzymanego prawa jazdy ani pozwolenia na kierowanie tramwajem oraz nie mają cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami (projektowane przepisy art. 11 ust. 1 pkt 6 oraz art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy). Projekt zawiera postanowienia przejściowe.

Projekt nie jest sprzeczny z dyrektywą 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy¹ oraz nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

¹ Dz. Urz. UE L 403 z 30.12.2006 r., s. 18, ze zmianami).